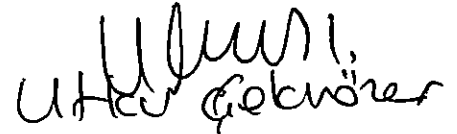

Türkiye’de önemli bir çalışan sağlığı ve güvenliği sorunu olan iş kazaları ve iş kazalarına bağlı yaralanma ve ölümlerin bütün yönleriyle incelenmesi, ulusal/uluslararası iyi uygulamaların değerlendirilmesi ve politika önerilerinin ortaya konulması amacıyla Anayasa’nın 98’inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’ nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 07.10.2026

Denizli Mv.

Naci CILER
Kocaeli Mv.

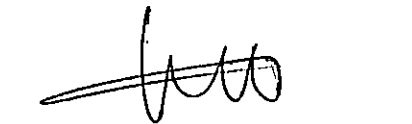
K Pala
Kayıhan PALA
Bursa Milletvekili

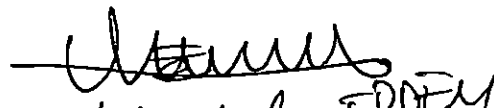

Utku Gökçör
Edirne Mv.

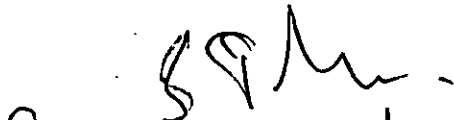
Metin İltan
Karslı Mv.

Talih ÖZAN
Düzce Mv.

Namık TAN
İstanbul Mv.

İZZAT KARASU
Sivas Mv.

Mustafa ERDEM
Antalya Mv.

Serpin Terlik
Diy Mv.

Ayhan BARUT
Adana Mv.

M. Salih Uzun
Zs. Uzun
HAKAN ÖZDEMİR
Kocaeli Mv.

GEREKÇE

Türkiye’de çalışan sağlığı ve güvenliği alanında en kaygı verici tabloların başında, ölümcül iş kazalarının görülme sıklığı gelmekte, iş kazaları ve iş kazalarına bağlı ölümler halk sağlığını doğrudan tehdit eden ciddi bir sorun olarak öne çıkmaktadır.

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından yayınlanan son istatistikler, Türkiye’de 2025 yılında toplam olarak 766 bin 625 iş kazasının meydana geldiğini göstermektedir. Uluslararası Çalışma Örgütü’nün 2024 yılı verilerine göre Türkiye, dünyada ölümcül iş kazalarının en sık yaşandığı ülkeler arasında ikinci sıradadır. Bu verilere göre iş kazasına bağlı ölüm hızı 2024 yılında Avrupa Birliği’nde ortalama yüz bin işçide 1,66 iken, Türkiye’de bu hız Avrupa Birliği’nin neredeyse yedi katı düzeyinde, yüz bin işçide 11,50’dir.

Sorunun bir diğer önemli boyutu, artan çocuk işçiliği ve çocuk işçi ölümleridir. Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre 2019 yılından bu yana, 15-17 yaş aralığındaki çocuklar içinde işgücüne katılma oranı sürekli olarak artmış ve bu yaş grubunda çalışan çocuk sayısı 2025 yılında yaklaşık 981 bine yükselmiştir. Sıklıkla kayıtsız çalıştırılan çocuk işçiler, çalışan sağlığı ve güvenliği alanında başlıca risk gruplarından birini oluşturmaktadır. SGK verileri, 2020-2024 yılları arasında iş kazası geçiren çocukların tüm iş kazası geçirenler içindeki payının üç kattan fazla arttığını göstererek bu durumu doğrulamakta; İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi 2013-2025 yılları arasında 261’i (5-14) yaş aralığında olmak üzere toplam 770 çocuk işçinin yaşamını yitirdiğini kaydederek bu alandaki sorunun yıkıcı etkisini ortaya koymaktadır.

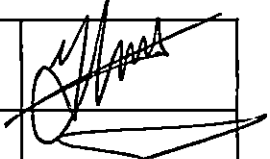
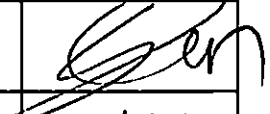
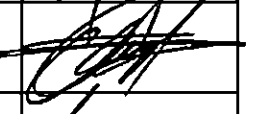
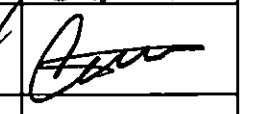
Öte yandan iş kazalarının sağlık etkisi yalnızca ölümle sınırlı kalmamaktadır. Ölümcül olmayan iş kazaları da kişinin hem ruhsal hem fiziksel sağlığını kalıcı olarak etkileyebilmekte, bu durum iş kazalarının halk sağlığı üzerindeki etkisini daha da derinleştirmektedir. SGK verilerine göre 2024 yılında iş kazası nedeniyle sürekli iş göremezlik geliri bağlanan kişi sayısı, iş kazası nedeniyle yaşamını yitiren kişi sayısının yaklaşık iki katıdır. Bu kişilerde ezilmeler, omurilik yaralanmaları, amputasyonlar ve duyu kayıpları gibi yaralanmalar ile depresyon ve travma sonrası stres bozukluğu gibi ciddi ruhsal hastalıklar yaşam kalitesini kalıcı olarak düşürmekte, gelir kaybı ve sosyal izolasyon riskiyle birlikte çok katmanlı bir sorun yaratmaktadır.

Türkiye’de iş kazalarında geline mevcut durumu tek başına ihmallerle açıklamak mümkün değildir. Aşırı iş yükü, güvencesiz çalışma biçimleri, işyerinde örgütlenme ve çalışan katılımının zayıflığı, eğitim ve koruyucu donanım uygulamalarının standartlaştırılamaması, bakım onarım disiplininin bozulması, izleme ve denetimin yetersizliği, araştırmaların desteklenmemesi, mevzuatta çelişki, belirsizlik ve boşlukların bulunması iş güvenliğini sistematik olarak zayıflatmaktadır. Ayrıca 2012 yılında yürürlüğe giren 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve ilgili uygulamalar kapsamında işyeri hekimleri, iş güvenliği uzmanları ve işyeri hemşireleri işveren tarafından görevlendirilmekte veya hizmet alımı yoluyla istihdam edilmektedir. Bu durum, uygulamada iş sağlığı ve güvenliği birimlerinin bağımsız karar verebilme kapasitesinin zayıfladığı ve koruyucu işlevinin sınırlanabildiği yönündeki tartışmaları güçlendirmektedir.

Bu nedenle TBMM bünyesinde bir Araştırma Komisyonu kurularak ülkemizde yaşanan iş kazaları ve iş kazalarına bağlı ölümlerin, sorunun kök nedenleriyle birlikte kapsamlı biçimde değerlendirilmesi ve etkili, hızla uygulanabilir önerilerin geliştirilmesi zorunlu hale gelmiştir. Bu kapsamda “İş Kazaları ve İş Kazalarına Bağlı Ölümlerin Araştırılması” konulu bir Meclis Araştırması Komisyonu kurulması için gereğini arz ederiz.

162 SAYILI ARAŞTIRMA ÖNERGESİ İMZA ÇİZELGESİ

1	Hasan Özerk	Bursa Mx.	
2	Mehmet Tural	Sankurda	
3	Seyit TORUN	Ordu	
4	Süleyman Özgür	İstanbul Nu	
5	A. Sibel Yarıkmışçılar	İstanbul	
6	Cemal ERYILMAZ	İstanbul	
7	Gökçe Taşer	Ankara	
8	Gökçe ÖZCAN	MUGLA	
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			

